

Sayı :30824082-610/16472820
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/60388 GK 111
7/60517 - 60519 GK 112
7/60529 GK 112
7/60887 - 60888 GK 115
7/60890 - 60891 GK 115
7/61161 - 61162 GK 117
7/61164 - 61165 GK 117
7/61172 - 61173 GK 117
7/61432 GK 119
7/61435 - 61437 GK 119
7/62018 - 62020 GK 130
7/63583 - 63594 GK 169
7/65565 GK 175

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN CEM AVŞAR'IN
TBMM 7/41437 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) 6 Şubat depremlerinin yıkım şiddeti ile oluşan olağanüstü afet koşullarında Anayasal bir hak olan barınma hakkının borçlandırma mekanizmasına dönüştürülmesi sosyal devlet ilkesiyle nasıl bağdaştırılmaktadır? Bu koşullarda ödeme yapamayacak durumda olan depremzedeler için mülkiyet kaybı veya tahliye sorunu söz konusu olacak mıdır?
- 2) Ödeme planına ilişkin yapılan açıklamalarda tek bir ödeme şekli belirlendiği görülmektedir. Hak kaybını önleme ve ödeme kolaylığı sağlama açısından söz konusu konutların ve iş yerlerinin m2 si, konumu ve kişinin gelir durumu gibi ölçütler dikkate alınarak bir ödeme planı yapılması hususundaki düşünceniz nedir? Bu konuya ilişkin tarafınıza ulaşan herhangi bir talep ve şikâyet var mıdır?
- 3) Söz konusu ödeme planı dikkate alındığında deprem konutlarının maliyet hesaplamaları hangi kriterlere göre yapılmıştır? Söz konusu borçlandırma tutarlarının hukuki ve idari dayanağı nedir? Açıklanan ödeme planında yer almayan iş yeri borçlandırmasına ilişkin bir plan var mıdır? Bu hususta kamuoyunu bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?
- 4) Tamamının 21/b usulüyle yapıldığı bilinen konut, köy evi ve iş yerlerinin yüklenici firmalara bir birimlik maliyeti nedir? Müteahhitlerin bu husustaki kâr marjı ne kadardır? Söz konusu inşa faaliyetinde kamu yararı ilkesi ne ölçüde gözetilmiştir?
- 5) Deprem vergileri, afet bütçeleri ve destek kampanyalarıyla toplanan kaynaklar ile uluslararası fon ve yardım desteklerinin amacına uygun kullanımına dair bir denetleme mekanizması var mıdır? Söz konusu kaynağın toplam miktarı ne kadardır? Toplum nezdinde çeşitli tartışmalara sebep olan bu hususu 'Deprem Bilançosu' şeklinde hesap verebilir ve şeffaf bir yöntemle kamuoyuna açıklanmayı planlıyor musunuz?
- 6) Deprem konutlarının teslim süreçlerinde müteahhit firmaların "süreci yetiştirmek adına" kötü işçilik, eksik malzeme kullanımı, standartlara uygunsuzluk gibi kaliteyi düşürdüğü, eksikler tamamlanmadan teslim edildiği yönündeki iddialara ilişkin Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir talep ve şikâyetler var mıdır? Bu hususta bir denetim mekanizması işletilmekte midir? Şayet işleyen bir denetim mekanizması varsa, konut projelerinin tamamı için denetim raporları ile kalite kontrol sonuçları kamuoyu bilgisine sunulacak mıdır?

CEVAP

Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra deprem bölgesindeki acil yaşamsal ihtiyaçların karşılanması ve kalıcı barınmanın tesis edilmesi amacıyla Bakanlığımızın koordinasyonunda bölgedeki kalıcı konutların yapım süreci tüm illerde eş zamanlı olarak hızlı bir şekilde organize edilmiştir. Afet sonrası mekânsal karar alma süreçlerinde hazırlanan imar planlarında konut alanları ile birlikte ihtiyaç duyulan kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının da oluşturulmasıyla toplumun yalnızca fiziksel değil, sosyal olarak da yeniden inşası hedeflenmiştir. Eğitim, sağlık, ibadet ve yeşil alan gibi donatılar ile mahalle ölçeğinde bütünlük sağlanırken; yerleşimlerin altyapı ve ulaşım sistemlerine entegrasyonu da detaylı bir biçimde planlanmıştır. Ayrıca altyapı inşası süreçleri de üstlenilmiş; su, kanalizasyon, enerji ve iletişim hatlarından ulaşım yollarına kadar tüm altyapı unsurları, eşzamanlı ve bütüncül biçimde projelendirilmiş olup bu doğrultuda inşa süreçleri yürütülmüştür.

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler nedeniyle deprem felaketinden etkilenen il ve ilçe merkezlerinde yıkılan veya hasar gören yapı ve alanların, yeniden inşa ve ihya edilmesine yönelik uygulamalar, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. işbirliği ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığımız koordinasyonunda yürütülmüş olup; bu kapsamda, deprem bölgesinde yürütülen proje ve yapım faaliyetlerine ilişkin olarak, 455 bin 357 adet bağımsız birimin dağıtım işlemleri tamamlanmıştır.

Deprem felaketinden en fazla zarar gören Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya ve Gaziantep başta olmak üzere kent merkezlerinde tarihi, kültürel ve ekonomik değere sahip önemli alanlarda merkezler ve akslarda yürütülen 6306 sayılı Kanun kapsamındaki planlama ve uygulama süreçlerinde vatandaşlarımızın mülkiyet hakları gözetilmekte; itiraz ve talepler ilgili idareler tarafından değerlendirmeye alınmaktadır. Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca belirlenen Rezerv Yapı Alanlarında 6306 sayılı Kanun'un 6/A. maddesinin yedinci fıkrası uyarınca hak sahiplerinin taşınmazlarının değeri gözetilerek SPK lisanslı kuruluşlarca belirlenen bedeller doğrultusunda, herhangi bir hak kaybı söz konusu olmadan uygulama yapılmaktadır.

Borçlanma bedelinin belirlenmesinde izlenen yöntem; tamamlanan yapıların toplam yapım maliyetlerinin tespit edilmesi, bu maliyetler üzerinden hak sahiplerine uygulanacak indirim oranlarının belirlenmesi ve akabinde ortaya çıkan tutardan, hak sahiplerine ait taşınmazlar için belirlenen kıymet takdir bedellerinin düşülmesi esasına dayanmaktadır. Bu kapsamda kıymet takdir bedeli; hak sahibine ait taşınmazın hukuki ve fiili durumu dikkate alınarak, arsa değeri ile mevcut yapı bulunması hâlinde yapının yapı türü, inşaat alanı ve yıpranma durumu esas alınarak belirlenen yapı bedeli ve Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatı uyarınca ekonomik değer taşıyan muhdesatların bedellerinin birlikte değerlendirilmesi suretiyle hesaplanmaktadır. Ayrıca, söz konusu alanlarda bulunan hak sahiplerinin borçlanma bedellerine ilişkin peşin ödemeler doğrultusunda indirim uygulanmasına yönelik esaslar, 7452 sayılı Kanun'a, 17.04.2026 tarihli ve 33227 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7577 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile eklenen Geçici 2'nci maddesi kapsamında düzenlenmiştir. Diğer taraftan Başkanlığımız; kira yardımı, taşınma desteği, hibe ve kredi programları, altyapı Yatırımları ve sosyal destek mekanizmalarıyla vatandaşlarımızın yanında olmaya devam etmekte; uygulamalar kapsamında depremden etkilenen kiracı hak sahipleri için kira yardımı ve taşınma yardımı sağlanabilmektedir.

Ayrıca, uygulama alanlarında bulunan hak sahiplerinin işlemlerinin tamamlanması akabinde arta kalan bağımsız birimlere ilişkin, 6306 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 14. maddesinin birinci fıkrasında yer alan *"İlgili kurumca, uygulama alanındaki taşınmazların maliklerine konut veya işyeri verilmesinden sonra, arta kalan konut veya işyerlerinin bulunması halinde, belirtilen yapılarda kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olarak, en az bir yıldır ikamet edenler veya işyeri işletenler ile Kanun uyarınca taşınmazları kamulaştırılanlara bu konut veya işyerlerinden verilmek üzere sözleşme yapılabilir..."* hükmü uyarınca değerlendirme yapılması imkanı bulunmaktadır.